

ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ

Ο θεσμικός ρόλος του ΤΕΕ να εκδίδει επιστημονικές γνωματεύσεις δεν μπορεί να αμφισβητηθεί

Ο πρόεδρος του ΤΕΕ, σε απάντηση της αίτησης της κ. Εύης Σοφίλου, με επιστολή που απέστειλε στις 7 Ιουνίου 2004 στον πληρεξούσιο δικηγόρο της κ. Ζαχαρία Σαλούστρο, επισημαίνει τα ακόλουθα:

Το ΤΕΕ, σύμφωνα με το άρθρο 4 του π.δ. 27.11/14.12.1926 περί κωδικοποίησης των περί συστάσεως ΤΕΕ κειμένων διατάξεων, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 ν. 1486/1984, έχει σκοπό την προαγωγή της επιστήμης στους τομείς που σχετίζονται με την ειδικότητα των μελών του, της τεχνικής και της τεχνολογίας γενικά και την αξιοποίησή τους για την αυτοδύναμη οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη της Χώρας. Στο πλαίσιο του σκοπού του, το ΤΕΕ μελετά, με δική του πρωτοβουλία ή έπειτα από ανάθεση ή αίτηση, οποιοδήποτε επιστημονικό τεχνικό, τεχνικοοικονομικό ή αναπτυξιακό θέμα που ενδιαφέρει το κοινωνικό σύνολο και διατυπώνει απόψεις, για τη σχετική ή άμεση ή με άλλο πρόσφορο τρόπο για οποιοδήποτε θέμα της αρμοδιότητάς του εκλαϊκεύοντας και βοηθώντας στην ευρύτερη κατανόηση των σχετικών θεμάτων και προβλημάτων. Εξάλλου, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 2 του π.δ. 10/16-1-1935, το ΤΕΕ εκπονεί πραγματογνωμοσύνες μετά από αίτηση οποιουδήποτε πολίτη επί τεχνικών ζητημάτων που εμπíπτουν στην αρμοδιότητα και την εμπειρία των μελών του. Με βάση τη διάταξη αυτή το ΤΕΕ έχει τα τελευταία 70 χρόνια εκπονήσει αναρίθμητες πραγματογνωμοσύνες.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση η Διοικούσα Επιτροπή του ΤΕΕ, σε εκπλήρωση του κατά τα ανωτέρω σκοπού του, ασχολήθηκε με το θέμα της κατάρρευσης του κτιρίου της ΡΙΚΟΜΕΞ. Για το θέμα αυτό, όπως είναι γνωστό -ανεξάρτητα από την εξέλιξη της δικαστικής διαδικασίας- έχει προκληθεί από τον Τύπο και από τα ΜΜΕ εν γένει ιδιαίτερος θόρυβος κατά την τελευταία πενταετία, ο οποίος συντηρείται και συντηρεί στην κοινή γνώμη -ενόψει κυρίως της μονομέρειας του- σύγχυση για τα συναφή τεχνικά ζητήματα, γεγονός που αποβαίνει ιδιαίτερα βλαπτικό, αφού μειώνει την εμπιστοσύνη των πολιτών στην επάρκεια και την ευσυνειδησία των τεχνικών ως αναγκαίων παραγόντων για την άρτια και ασφαλή εκτέλεση των τεχνικών έργων και την ανάπτυξη εν γένει της χώρας.

Το ΤΕΕ, αφού προσκλήθηκε προς τούτο, συγκρότησε Επιτροπή, στην οποία μετείχαν επιστήμονες αναμφισβήτητου κύρους, επιστημονικής κατάρτισης, εμπειρίας και εγνωσμένης αντικειμενικότητας, προκειμένου να γνωμοδοτήσει επί του σοβαρού αυτού ζητήματος, το οποίο βρίσκεται στο κέντρο του δημόσιου ενδιαφέροντος.

Το πόρισμα της Επιτροπής αυτής διασφάλισε στη Διοικούσα Επιτροπή την απαραίτητη επιστημονική τεκμηρίωση ώστε να διατυπώσει τις απόψεις του ΤΕΕ με αφορμή το εν λόγω ζήτημα. Και τούτο με σκοπό, αφενός να ενημερώσει την κοινή γνώμη, όπως έχει λειτουργική αρμοδιότητα, βοηθώντας στην ευρύτερη κατανόηση των σχετικών θεμάτων και προβλημάτων και αφετέρου να αναδείξει την πάγια θέση του Επιμελητηρίου να υπερασπίζεται την άρτια και ασφαλή εκτέλεση των τεχνικών έργων.

Όπως είναι φανερό, η ανακοίνωση της Διοικούσας Επιτροπής του ΤΕΕ συνιστά εκπλήρωση του κατά το νόμο σκοπού του και αποτελεί επιβεβλημένο μέτρο για να αρθεί η σύγχυση που επικρατεί ως προς τα συναφή τεχνικά ζητήματα εξ αιτίας της δημόσιας αναπτύξεως επί μακρό χρονικό διάστημα ανεπιστημονικών απόψεων. Κατά συνέπεια, η αιτιάσή σας, ότι η δημοσίευση της απόφασης της Διοικούσας Επιτροπής του ΤΕΕ που βασίζεται στο πόρισμα της προαναφερθείσας Επιτροπής, «είναι άστοχη, άκαιρη και κατακρηπίδα ενέργεια» διότι βρίσκεται σε εξέλιξη η δικαστική διαδικασία, είναι αβάσιμη. Η από μέρους σας, λοιπόν, επίκληση της εξέλιξης της δικαστικής διαδικασίας που καθιστά την παρέμβαση του ΤΕΕ δήθεν ανεπίτρεπτη, δεν είναι πειστική. Και τούτο ούτε αντικειμενικά - διότι είναι κοινώς γνωστή η συνεχής δημοσιοποίηση του ζητήματος στον Τύπο και τα ΜΜΕ και η τροφοδότησή της με μονομερείς και αυθαίρετες απόψεις- ούτε και υποκειμενικά, διότι είναι προφανές, ότι η ενασχόληση του ΤΕΕ με το θέμα έγινε κατά καθήκον, χωρίς πρόθεση επέμβασης στη δικαστική δικαιοδοσία, της οποίας, πάντως, η ανεξάρτητη και αμερόληπτη λειτουργία είναι συνταγματικώς εγγυημένη και πρακτικώς επιβεβαιωμένη.

Προς ενημέρωσή σας, σας γνωστοποιούμε τη γνωμοδότηση της Επιτροπής αυτής και σας γνωρίζουμε ότι μπορείτε να λάβετε περαιτέρω γνώση των στοιχείων της αυτοπροσώπως ή δια ειδικώς εξουσιοδοτημένου από εσάς προσώπου με επιτόπια μελέτη

στα γραφεία του ΤΕΕ. Επιπροσθέτως, σας αποστέλλουμε την πράξη του Προεδρείου της Αντιπροσωπείας του ΤΕΕ, με την οποία ανακηρύχθηκαν τα μέλη της Διοικούσας Επιτροπής, όπως αυτή δημοσιεύθηκε, καθώς και απόσπασμα της από 10-2-2004 αποφάσεως της Διοικούσας Επιτροπής που αφορά το επίμαχο θέμα. Τέλος, σας γνωρίζουμε ότι η αίτησή σας θα δημοσιευθεί στο προσεχές τεύχος του Ενημερωτικού Δελτίου του ΤΕΕ.

Εξώδικα έγγραφα

Παραθέτουμε αυτούσιες την αίτηση της κ. Ευδοκίας (Εύης) Σοφίλου και την εξώδικη διαμαρτυρία των 10 συγγενών θυμάτων από την κατάρρευση της ΡΙΚΟΜΕΞ.

Η αίτηση της κ. Ε. Σοφίλου που απευθύνεται προς τον Πρόεδρο ΤΕΕ, ενώ κοινοποιείται α) στον υπουργό ΠΕΧΩΔΕ και β) στην Επιτροπή καταρρεύσεων κατά το σεισμό της 7/9/1999, την οποία με ημερομηνία 18/5/2004 υπογράφει ο πληρεξούσιος δικηγόρος κ. Ζαχαρίας Δ/Ε Σαλούστρος, έχει ως εξής:

«Είμαι ένα από τα θύματα της κατάρρευσης του κτιρίου της ΡΙΚΟΜΕΞ που συνέβη στις 7.9.1999 και στην οποία βρήκαν τραγικό θάνατο τριάντα εννέα (39) άτομα, ενώ τραυματίστηκαν σοβαρότατα και άλλα τρία (3), μεταξύ των οποίων κι εγώ. Ανασύρθηκα από τα ερείπια μετά από 46 ολόκληρες ώρες. Η κατάστασή μου ήταν τραγική. Υπέστην: ανεύρυσμα εγκεφαλικής αρτηρίας και καρωτίδας, σημαντικά προβλήματα όρασης και ακοής και σημαντική βλάβη της γαστροκνημίας. Ουσιαστικά κατέστην ένας πολυτραυματίας που έκτοτε βιώνει καθημερινά μια δραματική κατάσταση της υγείας του. Από τη ΡΙΚΟΜΕΞ βγήκα ζωντανή νεκρή, σε κατάσταση πλήρους και διαρκούς ανικανότητας προς εργασία.

Ελαβα γνώση προσφάτου δημοσιεύματος στο τεύχος του Ενημερωτικού Δελτίου του ΤΕΕ (αριθ. 2293/03.05.2004, σελ. 29) αναφορικά με την κατάρρευση του κτιρίου αυτού, στο κάτω μέρος του οποίου μάλιστα κατά περιέργη ειρωνεία, καταχωρείται και διαφήμιση περί "αδιατάρακτης κοπής μπετόν χωρίς σκόνη και...θόρυβο"! Το δημοσίευμα αναφέρεται σε απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του ΤΕΕ μετά από Πόρισμα Τριμελούς Επιτροπής και αφορά το μηχανικό κ. Αγαπίου.

Επειδή η δημοσίευση τέτοιων κειμένων, ενώ βρίσκεται σε εξέλιξη η δικαστική διαδικασία, είναι άστοχη, άκαιρη και κατακριτέα ενέργεια.

Επειδή το παραπάνω δημοσίευμα με αφορά άμεσα.

Σας καλώ λόγω του επείγοντος του θέματος να μου διαθέσετε εντός 3 ημερών τα εξής στοιχεία:

1) Την ειδικότητα και την ενασχόληση των κ.κ. Γ. Αλαβάνου και Α. Μαούνη, καθώς και των υπολοίπων Μελών της Διοικούσας Επιτροπής του ΤΕΕ που ήταν παρόντα κατά τη συνεδρίαση για την συγκεκριμένη Απόφαση (Ε. Δρακάκης, Α. Μοροπούλου, Θ. Σεραφίδης Ν. Δεσποτίδης, Η. Δρούλιας, Ι. Θεοδωράκης, Γ. Ιωαννίδης, Κ. Κρεμαλής, Σ. Ξαρχάκου και Κ. Σαββίδης).

2) Το πλήρες κείμενο της κοινής Εισήγησης του Προέδρου και του Αναπληρωτή Γ.Γ. της Αντιπροσωπείας του ΤΕΕ.

3) Το πλήρες κείμενο της υπόψη ομόφωνης (ή μη) Απόφασης της Δ.Ε. του ΤΕΕ (συνεδρίαση της 10.02.2004).

4) Την Απόφαση του Προέδρου με την οποία ανατέθηκε η διερεύνηση της υπόθεσης σε Τριμελή Επιτροπή.

5) Το πλήρες κείμενο του Πορίσματος της Τριμελούς Επιτροπής, καθώς και τον πλήρη συνοδευτικό φάκελο με όλα όσα στοιχεία ελήφθησαν υπόψη, καταλλήλως θεωρημένα και αριθμημένα (για λόγους εγκυρότητας και πληρότητας).

6) Τα πλήρη κείμενα σχετικών επίσημων ή μη γνωμοδοτήσεων Μελών του ΤΕΕ (ή άλλων), αν υπάρχουν, όπως αφήνεται να εννοηθεί από το δημοσιευθέν απόσπασμα της Εισήγησης προς τη ΔΕ του ΤΕΕ και της Απόφασης, και

7) Συνοπτικό υπόμνημα για το πλήρες τεχνικό νομοθετικό πλαίσιο που ίσχυε την εποχή της παρέμβασης – διάνοιξης της οπής (ή των οπών), δηλαδή Υπόμνημα για το ποιοι Κανονισμοί, ποιες Εγκύκλιοι ή Αποφάσεις κ.λπ. ίσχυαν κατά την τότε εποχή (π.χ. ΓΟΚ, Π.Δ. για τον τρόπο έκδοσης αδειών, Κανονισμός οπλισμένου σκυροδέματος, αντισεισμικός Κανονισμός, κτιριοδομικός Κανονισμός κ.λπ.).

Σχετικώς, εκτιμώ πως το πλαίσιο αυτό ήταν σε πλήρη γνώση των Μελών της Επιτροπής αλλά και της Διοικούσας Επιτροπής του ΤΕΕ κατά τη σύνταξη του Πορίσματος της Εισήγησης και κατά τη λήψη της Απόφασης (στις 10.02.2004).

Επίσης, σας καλώ:

α) Όπως με ενημερώσετε επισήμως για το αν ο Κωνσταντίνος Αγαπίου του Περικλή, Πολιτικός Μηχανικός, είχε ή έχει οποιαδήποτε σχέση με το ΤΕΕ, πλέον του απλού Μέλους, π.χ. σε εκλεγμένα (ή μη) όργανα, σε επιτροπές, ομάδες κ.λπ. και

β) Να με ενημερώσετε αν το ΤΕΕ έχει αναθέσει σε άλλες Τριμελείς Επιτροπές συναφείς γνωμοδοτήσεις για άλλα θέματα (οποιαδήποτε) που σχετίζονται με τη ΡΙΚΟΜΕΞ, και αν βρίσκονται σε εξέλιξη παρόμοιες γνωμοδοτήσεις, και σε καταφατική περίπτωση σε ποιες Επιτροπές (σύνθεση αυτών), για ποια θέματα και βάσει ποιων αποφάσεων ή αιτήσεων.

γ) Όπως δημοσιεύσετε την παρούσα επιστολή σε αντίστοιχη θέση του Ενημερωτικού Δελτίου σας, με αντίστοιχη έμφαση, έκταση, χαρακτηριστικές γραμμάτων κ.λπ., ενημερώνοντάς με σχετικά.

Αρμόδιος δικαστικός επιμελητής παραγγέλλεται να επιδώσει νομίμως την παρούσα σ' αυτούς προς τους οποίους απευθύνεται για να λάβουν γνώση και για τις νόμιμες συνέπειες, αντιγράφοντάς την ολόκληρη στην έκθεση επιδόσεως που θα συντάξει».

Η εξώδικη διαμαρτυρία των 10 συγγενών θυμάτων της κατάρρευσης της ΡΙΚΟΜΕΞ, την οποία με ημερομηνία 14/5/2004 υπογράφει ο πληρεξούσιος δικηγόρος κ. Ανδρέας Αναγνωστάκης, έχει ως εξής:

ΕΝΩΠΙΟΝ ΠΑΝΤΟΣ ΑΡΜΟΔΙΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ ΑΡΧΗΣ

ΕΞΩΔΙΚΗ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ – ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

1. Μιχαήλ ΚΕΝΔΡΙΣΤΑΚΗ του Γεωργίου για τον εαυτό του, και ως ασκούντος την γονική μέριμνα και ως εκπροσώπου των ανηλίκων τέκνων του, Μαρίας Κενδριστάκη και Γεωργίου Γεωργίου Κενδριστάκη, κατοίκων Μενιδίου, (Αχαρναί) Αττικής, οδός Παραμυθιάς αριθ. 4.

2. Κωνσταντίνου ΟΡΦΑΝΟΥ του Μιχαήλ, κατοίκου Νέας Χαλκηδόνας Αττικής οδός Καραολή αριθ. 21.

3. Δημητρίου ΚΑΜΠΑΝΕΛΗ του Ιωάννη, κατοίκου Βίγλας Άρτας.

4. Αμαλίας συζ. Δημητρίου ΚΑΜΠΑΝΕΛΗ, θυγ. Ιουσιάνου Καραγιαννάκη, κατοίκου Βίγλας Άρτας.

5. Ιωάννη ΚΑΜΠΑΝΕΛΗ του Δημητρίου, κατοίκου Νέας Ιωνίας Αττικής οδός Ιλίου, αριθ. 6.

6. Στυλιανού ΚΑΜΠΑΝΕΛΗ του Δημητρίου, κατοίκου Αθηνών, οδός Σιάλου αριθ. 6.

7. Παναγιώτη ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ του Ηλία, κατοίκου Χαϊδαρίου Αττικής, οδός Θερμοπυλών αριθ. 46.

8. Κωνσταντίνος συζ. Παναγιώτη ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, το γένος Γεωργίου ΤΖΟΥΜΑΝΕΚΑ, κατοίκου Χαϊδαρίου Αττικής, οδός Θερμοπυλών αρ. 46.

9. Ηλία ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ του Παναγιώτη, κατοίκου Χαϊδαρίου Αττικής, οδός Θερμοπυλών αριθ. 46.

10. Δέσποινας θυγ. Παναγιώτη ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, κατοίκου Χαϊδαρίου Αττικής, οδός Θερμοπυλών αριθ. 46.

ΠΡΟΣ

Το εδρεύον στην Αθήνα – Καραγεώργη Σερβίας αριθ. 4 – ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ, νόμιμα εκπροσωπούμενο.

Θέσατε στη δημοσιότητα, την, από 5-5-2004 Απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής σας.

Μ' αυτήν, ανακοινώνεται στο κοινό, πως, έγινε αποδεκτό, Πόρισμα Τριμελούς επιτροπής, κατά το οποίο η διάνοιξη από το μέλος Σας Πολιτικό Μηχανικό Κωνσταντίνο ΑΓΑΠΙΟΥ του Περικλή, αυθαίρετης οπής, στο δάπεδο του ισογείου του Εργοστασίου της ΡΙΚΟΜΕΧ, δεν συνετέλεσε στην αποδυνάμωση της φέρουσας στατικής και αντισεισμικής ικανότητας του κτιρίου.

Ούτε τοπικώς! ...ούτε γενικώς!..

Επίσης πως η οπή αυτή δεν επιβάρυνε τη συμπεριφορά του κτιρίου, κατά το σεισμό της 7-9-1999 και δεν συνετέλεσε, κατ' ουδένα τρόπο, στην κατάρρευσή του.

Ακόμα πως, προβαίνοντας στη διάνοιξη αυτή, το μέλος Σας, δεν είχε ούτε καν

δικαιοδοσία, να προβεί στον έλεγχο της μελέτης ανέγερσης ή της υπάρχουσας κατάστασης του κτιρίου.

Μ' αυτά τα δεδομένα διατείνεσθε πως το περιεχόμενο των υπ' αριθ. 8947/2003, 8948/2003 και 8949/2003 Αποφάσεων του Εφετείου Αθηνών, βρίσκεται σε ευθεία αντίθεση με όλα τα πραγματικά και επιστημονικά δεδομένα, τα οποία εσείς εξετάσατε. Υπονοώντας πως οι αποφάσεις είναι εσφαλμένες.

Γνωστοποιείτε ακόμη, στο άνω δημοσίευσμά σας, πως θα συνεχίσετε να υπερασπίζεσθε «την ασφαλή και άρτια» εκτέλεση των παντοειδών τεχνικών έργων των μελών σας ενώπιον των Ελληνικών και Ευρωπαϊκών Δικαστηρίων, αλλά και των διεθνών δικαστικών και δικαιοδοτικών αρχών!..

Το άνω δημοσίευσμά σας, θεωρούμε, επιεικώς, απαράδεκτο.

Έχουμε να σας γνωρίσουμε περιληπτικά, επ' αυτού, τα εξής:

1. Η πρώτη, υπ' αριθ. 8947/2003 απόφαση του Εφετείου Αθηνών αφορά τον πρώτο από εμάς, ο οποίος την 7-9-1999 απώλεσε κάτω από τα ερείπια της RICOMEX, την ηλικίας τότε 40 ετών σύζυγό του Γεωργία Λαζούρη – Κενδριστάκη, μετά της οποίας είχε δύο ανήλικα παιδιά. Μαρία Την, 10 ετών, τότε. Και τον Γεώργιο, 9 ετών, τότε.

Η δεύτερη υπ' αριθ. 8948/2003 απόφαση του ίδιου δικαστηρίου αφορά τους δεύτερο, τρίτο, τέταρτη, πέμπτο και έκτο από εμάς, οι οποίοι την ίδια ημερομηνία απωλέσαμε στα ίδια ερείπια την Αλεξάνδρα Καμπανέλη – Ορφανού, ηλικίας τότε 35 ετών, έγγυο επτά (7) μηνών, σύζυγο θυγατέρα και αδελφή μας, αντίστοιχα.

Η τρίτη, υπ' αριθ. 8949/2003 απόφαση, του αυτού δικαστηρίου αφορά τους έβδομο, όγδοο, ένατο και δέκατο από εμάς, οι οποίοι, υπό τα ίδια ερείπια απωλέσαμε τον ηλικίας τότε 33 ετών Δημήτριο Χατζηδημητρίου, υιό και αδελφό μας, αντίστοιχα.

Αυτά παραθέτουμε για να μάθετε ποιο είμαστε! Και για να ξέρετε γιατί πήραμε το κουράγιο να απαντήσουμε στα δημοσιεύματά ΣΑΣ.

2. Τα δημοσιεύματα, με τα πορίσματα και τις αποφάσεις ΣΑΣ αποτελούν, ανεπίτρεπτη προσπάθεια παρέμβασης στο έργο της Δικαιοσύνης, υπέρ του μέλους σας. Την ώρα μάλιστα, που είναι ανοιχτή, η Αναιρεσιακή Διαδικασία.

3. Η Δικαιοσύνη δεν δεσμεύεται από τα έγγραφα και τα συμπεράσματά σας. Τα λαμβάνει υπόψη, όσες φορές επιτρέπονται, ως δικαστικά τεκμήρια. Και μόνο.

4. Εμείς, τα συγκεκριμένα πραγματικά και επιστημονικά δεδομένα σας, τα αρνούμαστε. Τα θεωρούμε ευκαιριακές, συντεχνιακές σκοπιμότητες.

5. Σας συνιστούμε ευσεβάστως, αν θέλετε, να υπερασπίζεσθε τους θεσμικούς σας ρόλους, να ελέγχετε, τα «παντοειδή έργα των μελών Σας».

6. Επισημαίνουμε πως όσα κτίρια κατέρρευσαν υπό σεισμό, την 7-9-1999 και είχαν μάλιστα ανθρωποκτόνα περιστατικά, δεν είχαν «ασφαλή και άρτια» εκτέλεση από τα μέλη Σας. Και θεωρούμε σπουδαίο γεγονός, πως δεν ακούστηκε ποτέ, εκ μέρους σας, μία φωνή κατανόησης, στα ανάπηρα θύματα και στις οικογένειες των 39 νεκρών της RICOMEX. Και βέβαια των άλλων κτιρίων φέρετρων που καταπλάκωσαν ανθρώπους. Κυρίως εργαζόμενους σε εργοστάσια.

7. Διαμαρτυρόμαστε έντονα για τις τακτικές ΣΑΣ αυτές.

8. Σας προσκαλούμε να παύσετε πάραυτα να προσπαθείτε να επηρεάσετε το έργο της Δικαιοσύνης σε βάρος μας. Για εμάς έσβησε ο ήλιος της ζωής, στα ερείπια του κτιρίου – φέρετρο, που μελέτησαν και επέβλεπαν μέλη ΣΑΣ. Δεν θα σβήσει, όμως, όσο ζούμε, η αντοχή μας για άμυνα, έναντι κάθε προσπάθειας αμαύρωσης της μνήμης των αγνών μαρτύρων της πιο φρικτής τραγωδίας. Αμαύρωση συνιστά και κάθε προσπάθεια αποπροσανατολισμού.

Με την επιφύλαξη κάθε δικαιώματός μας, αρμόδιος δικαστικός επιμελητής να επιδώσει και ν' αντιγράψει.

Το Πόρισμα της Τριμελούς Επιστημονικής Επιτροπής

Στη συνέχεια παραθέτουμε ολόκληρο το κείμενο της γνωμοδότησης της Τριμελούς Επιστημονικής Επιτροπής που όρισε το ΤΕΕ και με βάση την οποία έλαβε -όπως είναι γνωστό- την απόφασή της η Διοικούσα Επιτροπή.

Γνωμοδότηση

Η Επιτροπή μας ορίστηκε με την 4447/6-2-2002 απόφαση του Προέδρου του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος και αποτελείται από τους υπογράφοντες

- * Θεοδόσιο Τάσιο, Καθηγητή ΕΜΠ
- * Κωνσταντίνο Ζάμπα, Δρ Πολιτικό Μηχανικό ΕΜΠ
- * Χρήστο Κωστίκα, Διπλ. Πολιτικό Μηχανικό ΕΜΠ.

Η Επιτροπή η οποία έχει ως έργο να γνωμοδοτήσει για το θέμα που ετέθη με τη συνημμένη από 31-1-2002 αίτηση του Διπλ. Πολιτικού Μηχανικού Κώστα Αγαπίου, εξέτασε τα στοιχεία που της διέθεσε ο αιτών (βλ. πίνακα συνημμένων εγγράφων), μελέτησε το σχετικό πρόβλημα, και κατέληξε στα συμπεράσματα που θα αναφερθούν πιο κάτω.

A. Ιστορικό

Το ιστορικό του θέματος, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην αίτηση του Κ. Αγαπίου, έχει ως εξής:

Ο Διπλ. Πολιτικός Μηχανικός Κ. Αγαπίου εκλήθη από τη Διεύθυνση της εταιρείας ΡΙΚΟΜΕΞ στις αρχές Μαΐου 1994 να εξετάσει τη δυνατότητα αποκατάστασης μιας οπής προοριζόμενης για την εγκατάσταση μεταφορικού ιμάντα μεταξύ υπογείου και ισογείου του κτιρίου της παραπάνω εταιρείας επί της οδού Τατοΐου 1 στο Δήμο Αχαρνών.

Κατά τη μετάβασή του διαπίστωσε ότι πράγματι ήδη είχε ανοιχτεί από τους υπευθύνους του εργοστασίου οπή με αερόσφουρα στην πλάκα δαπέδου του ισογείου.

Το έργο το οποίο ανέλαβε ο κ. Αγαπίου ήταν η μελέτη και η υπόδειξη μέτρων αποκατάστασης της περιοχής της πλάκας γύρω από τη διανοιχθείσα οπή διαστάσεων 0,90x1,90 m, ώστε να είναι δυνατή η διακίνηση εμπορευμάτων με τη βοήθεια φορητού ιμάντα μεταξύ Α υπογείου και Ισογείου.

Κατά το σεισμό της 7/9/1999 το κτίριο κατέρρευσε.

B. Αντικείμενο της Γνωμοδότησης

Με την παρούσα γνωμοδότηση η επιτροπή απαντά στα ακόλουθα ερωτήματα:

1. Εάν η αποκατάσταση της οπής στην οποία προέβη ο αιτών συνετέλεσε στην αποδυνάμωση της φέρουσας στατικής και αντισεισμικής ικανότητας του κτιρίου ως συνόλου.
2. Εάν για την ανωτέρω εργασία απαιτείτο ο συνολικός έλεγχος της φέρουσας ικανότητας του κτιρίου ή τοπικός έλεγχος στην περιοχή της πλάκας όπου διανοίχθηκε η οπή.

Εάν αυτή καθαυτή η ύπαρξη της συγκεκριμένης οπής στην πλάκα του δαπέδου του Ισογείου επιβάρυνε τη φέρουσα ικανότητα (στατικότητα) του κτιρίου και εάν συνετέλεσε καθ' οιονδήποτε τρόπο στην κατάρρευση του κτιρίου κατά το σεισμό της 7/7/99.

Γ. Στοιχεία που ελήφθησαν υπόψη

Η Επιτροπή μας έλαβε υπόψη τα πιο κάτω στοιχεία που έθεσε στη διάθεσή της ο αιτών, και τα οποία περιέχονται στο φάκελο της σχετικής δικογραφίας:

1. Υπόμνημα του αιτούντος προς το Συμβούλιο Πλημμελειοδικών Αθηνών με το οποίο απαντά στην υπ' αριθμό ΕΓ63-01/59 αρ. 46 πρόταση της κ. Εισαγγελέως Πλημμελειοδικών Αθηνών, με την οποία προτείνεται η παραπομπή του στο Μικτό Ορκωτό Δικαστήριο για το αδίκημα της ανθρωποκτονίας από πρόθεση, λόγω της καταρρέυσεως του κτιρίου της ΡΙΚΟΜΕΞ κατά το σεισμό της 7ης Σεπτεμβρίου 1999, από την οποία υπήρξαν ανθρώπινα θύματα.

Στο υπόμνημα επισυνάπτεται σκαρίφημα κατόψεως με τη θέση και τις διαστάσεις της οπής στο δάπεδο του ισογείου.

2. Την Έκθεση Πορίσματος της Επιτροπής Καταρρέυσεων του ΥΠΕΧΩΔΕ για τη διερεύνηση των αιτίων κατάρρευσης του κτιρίου.

3. Την από 23-11-2000 ένορκη κατάθεση του μέλους της Επιτροπής Καταρρέυσεων Πολιτικού Μηχανικού κ. Μ. Χρονόπουλου.

Από τη μελέτη των ανωτέρω στοιχείων προκύπτουν οι εξής γενικές παρατηρήσεις:

* Στην έκθεση Πορίσματος της Επιτροπής Καταρρέυσεων του ΥΠΕΧΩΔΕ, ουδεμία μνεία γίνεται για τη συγκεκριμένη οπή.

* Στην ένορκη κατάθεση του μάρτυρος και μέλους της Επιτροπής Καταρρέυσεων Πολιτικού Μηχανικού κ. Μ. Χρονόπουλου αναφέρεται μεταξύ άλλων και η ύπαρξη της οπής, με την παρατήρηση ότι «αυτή ενδεχομένως να οδήγησε στην τοπική επιβάρυνση της συμπεριφοράς του κτιρίου στο σεισμό, χωρίς όμως να είναι αφ' εαυτής ικανή για την κατάρρευση του συνόλου».

* Η Επιτροπή μας, λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω καθώς και την εμπειρία των μελών της, διατυπώνει καταρχήν την άποψη ότι η εν λόγω οπή της πλάκας, ευρισκόμενη μακράν των υποστυλωμάτων δεν είναι δυνατόν να έχει προκαλέσει ούτε τοπική, ούτε (πολύ λιγότερο) γενική μείωση της φέρουσας ικανότητας του κτιρίου έναντι κατακόρυφων και

οριζόντιων φορτίων.

Δ. Υπολογιστικές αναλύσεις της επιτροπής

Προκειμένου η Επιτροπή μας να αποδείξει και υπολογιστικώς την ορθότητα των ως άνω απόψεων της προέβη περαιτέρω και σε δικούς της υπολογισμούς που αφορούν τα εξής τεχνικά θέματα:

α. Έλεγχο της αντοχής του διαφράγματος της πλάκας δαπέδου ισογείου (με και χωρίς οπή) υπό σεισμική καταπόνηση.

β. Σύγκριση της αντοχής σε διάτρηση των γειτονικών προς την οπή περιοχών της πλάκας στις θέσεις στηρίξεώς της (με και χωρίς οπή).

γ. Σύγκριση της καμπτικής αντοχής της πλάκας στην εν λόγω περιοχή της (με και χωρίς οπή).

Στο σημείο αυτό επισημαίνεται ότι σύμφωνα με το Πόρισμα της Επιτροπής Καταρρεύσεων, ένας από τους βασικούς λόγους κατάρρευσης του κτιρίου ήταν η απουσία δοκών και ιδίως περιμετρικών. Εντούτοις, η ίδια Επιτροπή κάνει μνεία περί περιμετρικών δοκών στην πίσω όψη του κτιρίου στα υπόγεια, όπου ευρίσκετο και η οπή που εξετάζουμε.

Η Επιτροπή μας εξέτασε το φωτογραφικό υλικό του πορίσματος και διαπίστωσε ότι πράγματι υπήρχε περιμετρική δοκός στην πλάκα του Α υπογείου πλησίον της οπής.

Παρά ταύτα, στους ανωτέρω υπολογισμούς εξετάστηκε (επί το δυσμενέστερο) και η υποθετική περίπτωση απουσίας περιμετρικής δοκού.

Από τους υπολογισμούς που επισυνάπτονται στο σχετικό Παράρτημα προέκυψαν τα εξής αποτελέσματα:

1. Από τον έλεγχο του διαφράγματος προκύπτει ότι η μέγιστη εφελκυστική τάση του διαφράγματος στις θέσεις των γειτονικών υποστυλωμάτων υπό σεισμική καταπόνηση με τις δυσμενέστερες παραδοχές που επιβάλλει ο ισχύων σήμερα Ελληνικός Αντισεισμικός Κανονισμός είναι:

Στην αρχική κατάσταση (Χωρίς οπή): 0,27 MPa και

Στην τελική κατάσταση (Με οπή): 0,27 MPa

δηλαδή η τάση δεν μεταβάλλεται με την παρουσία της οπής.

Στη δυσμενέστερη θέση στην άμεση γειτονία της οπής η μέγιστη εφελκυστική τάση του διαφράγματος υπό σεισμική καταπόνηση είναι:

Στην αρχική κατάσταση (Χωρίς οπή): 0,19 MPa και

Στην τελική κατάσταση (Με οπή): 0,29 MPa.

Δηλαδή, όπως ανεμένετο, η τάση αυξάνεται τοπικά, πλην όμως το μέγεθός της είναι πολύ μικρότερο της εφελκυστικής αντοχής ακόμη και του αόπλου σκυροδέματος, η οποία για σκυρόδεμα κατηγορίας C16/20, όπως έχει χαρακτηριστεί από την Επιτροπή καταρρεύσεων, είναι ίση με 1,90 MPa (δηλαδή αντοχή εξαπλάσια της τάσεως).

Παρά ταύτα, ο Μελετητής ενίσχυε ακόμα περισσότερο τη φέρουσα ικανότητα της πλάκας στην περιοχή της οπής, προσθέτοντας κατά την περίμετρο μορφοσίδηρο διατομής U240 ($A=42,3 \text{ cm}^2$ $f_s=360 \text{ MPa}$) τον οποίο συγκόλλησε με εποξειδική ρητίνη και συνέδεσε με βλήτρα με τις παρειές της οπής, επιπροσθέτως δε ενίσχυσε την πλάκα με ελάσματα επικολημένα στην κάτω επιφάνειά της.

Με τις προσθήκες αυτές, η διαθέσιμη αντοχή της κρίσιμης διατομής της πλάκας στην εν λόγω περιοχή με την προσθήκη του μορφοσίδηρου μόνον αυξήθηκε κατά $FR=Asxfs=42,3x36=1523 \text{ kN}$, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η πρόσθετη αντοχή που δίνουν τα ελάσματα. Αντιστοίχως, η απαίτηση αντοχής στην ίδια διατομή με βάση τις εφελκυστικές τάσεις ($\sim 0,20 \text{ MPa}$) που προέκυψαν από τους υπολογισμούς είναι $F_s=0,25x1,50x200=75 \text{ kN}$. Άρα υπάρχει ένας συντελεστής ασφαλείας $FR/F_s=1523/75=20$ που σημαίνει ότι ο Μελετητής ενίσχυσε σημαντικά (στο 20 πλαίσιο) την αντοχή του διαφράγματος έναντι σεισμού στην περιοχή της οπής.

2. Από τη σύγκριση της καταπόνησης της πλάκας σε διάτρηση στην περιοχή των στηρίξεων προκύπτουν τα εξής συγκριτικά στοιχεία:

Μέση ανηγμένη διαμηματική δύναμη γύρω από τους γειτονικούς στύλους

Στην αρχική κατάσταση (Χωρίς οπή): 1,3 kN/cm.

Στην τελική κατάσταση (Με οπή): 1,3 kN/cm.

Δηλαδή η καταπόνηση σε διάτρηση (ακόμα και με τη δυσμενή υπόθεση απουσίας περιμετρικής δοκού) δεν μεταβάλλεται.

3. Από τη σύγκριση της καμπτικής καταπόνησης της πλάκας στην περιοχή της οπής προκύπτουν τα εξής συγκριτικά στοιχεία:

Μέση ανηγμένη καμπτική ροπή στη δυσμενέστερη διατομή της πλάκας:
Στην αρχική κατάσταση (Χωρίς οπή): 0,3 kNm/cm.
Στην τελική κατάσταση (Με οπή): 0,3 kNm/cm.
Δηλαδή η καμπτική καταπόνηση της πλάκας (ακόμα και με τη δυσμενή υπόθεση απουσίας περιμετρικής δοκού) δεν μεταβάλλεται.

Ε. Συμπεράσματα - Γνωμοδότηση

Με βάση και τα ανωτέρω στοιχεία και τους υπολογισμούς, η Επιτροπή μας καταλήγει με πολλαπλή βεβαιότητα στην εξής γνωμοδότηση:

1. Η ύπαρξη της οπής, ιδίως δε η αποκατάσταση της οπής στην οποία προέβη ο Μελετητής Κ. Αγαπίου δεν συνετέλεσε στην αποδυνάμωση της φέρουσας στατικής και αντισεισμικής ικανότητας του κτιρίου, ούτε τοπικώς ούτε γενικώς.

2. Με βάση τη λογική των πραγμάτων και την ευρύτατη τρέχουσα συναλλακτική εμπειρία, η Επιτροπή μας υποστηρίζει ότι ένας Μελετητής μιας δευτερεύουσας μικρής επέμβασης έξω από τον κύριο φορέα του κτιρίου, έχοντας πεισθεί ότι η επέμβαση αυτή (λόγω της μικρότητας και της θέσεώς της, σε μία πλάκα και μόνον) δεν επηρεάζει τη στατική και τη σεισμική λειτουργία του κτιρίου, δεν είχε ούτε υποχρέωση ούτε καν δικαιοδοσία να προβεί στον εξυπαρχής έλεγχο του συνόλου της Μελέτης ή της Κατασκευής του κτιρίου.

3. Η ύπαρξη αυτής καθεαυτής της συγκεκριμένης οπής ούτε επιβάρυνε τη συμπεριφορά του κτιρίου κατά το σεισμό της 7/9/99 ούτε συνετέλεσε κατ' ουδένά τρόπο στην κατάρρευση του κτιρίου.

Αθήνα 5 Μαρτίου 2002
Η Επιτροπή
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΜΠΙΑΣ
ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ ΤΑΣΙΟΣ
ΧΡΙΣΤΟΣ ΚΩΣΤΙΚΑΣ